

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV	
Sunday:	19:15 (New), 21:00
Monday:	10:15, 15:15, 21:00
Wednesday:	10:15, 15:15
Friday:	15:15, 21:00

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“ကလေးတွေရဲ့ အနာဂတ်ကို ဘယ်သူတွေ ခိုးယူသွားသလဲ”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

"ကလေးတွေရဲ့ အနာဂတ်ကို ဘယ်သူတွေ ခိုးယူသွားသလဲ" (နေသွင်ညိုကား)

"စားချိန်မှာ ဝင်စားမယ် အိပ်ချိန်မှာ ဝင်အိပ်မယ်" ဆိုတဲ့ ဆရာစိုင်းခမ်းလိတ်ရဲ့ သီချင်းစာသားဟာ ဒီနေ့ခေတ်မှာ မွေးဖွားလာကြတဲ့ ကလေးတွေ အတော်များများအတွက် ပိုလို့တောင် မဖြစ်နိုင်တဲ့ မျှော်လင့်ချက် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကောက်ချက်ဟာ စိတ်ကူးမှန်းဆချက် မဟုတ်ပါဘူး။ ကမ္ဘာ့ကလေးဦးရေရဲ့ လေးပုံတစ်ပုံဟာ ကလေးဘဝတွေ ခိုးယူခံနေရတယ်လို့ ကုလသမဂ္ဂရဲ့ အစီရင်ခံစာသစ်မှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ကလေးတွေရဲ့ မနက်ဖြန်ဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်ဖြစ်လို့ ကလေးဘဝတွေ ခိုးယူခံရတာဟာ နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်တွေ ခိုးယူခံရတာ အတူတူပါပဲ။

အပူပင်ကင်းတဲ့ ကလေးဘဝ

ကလေးဘဝဟာ အပူပင်ကင်းကင်း၊ အနှောက်အယှက်ကင်းကင်းနဲ့ ကြီးထွားဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့ခေတ်မှာ ငယ်ရွယ်နုနယ်စဉ်မှာ မိခင်ရင်ခွင်မှာ နို့ရည်ဝဝ စို့ခွင့်ရတဲ့ ကလေးဟာ ကံကောင်းလွန်းတဲ့ ကလေးဖြစ်ပါတယ်။ သူ့အရွယ်နဲ့သူ ကိုယ်ကာယ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သူ့ပါရမီအတိုင်း ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး မြင့်မားဖို့၊ ရုပ်ပိုင်းနဲ့ စိတ်ပိုင်း နှစ်မျိုးစလုံး အနှောင့်အယှက်ကင်းကင်းနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ကျောင်းသွားချိန်မှာ ကျောင်းသွားပြီး၊ ကစားချိန် ကစားခွင့်ရတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေမျိုးမှာကြီးပြင်းခွင့်ရဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ လူ့လောကထဲ မျက်စိသူငယ်နဲ့ ကလေးတိုင်းဟာ မိဘနဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းဆီက ချစ်ခြင်းမေတ္တာ၊ ဂရုစိုက်မှုနဲ့ ထိုက်တန်တာချည်းပါပဲ။ သဘာဝအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ရှင်သန်ခွင့်ကို အညွှန်ချိုးတာ မခံထိုက်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် လက်တွေ့မှာတော့ ဒီလို မဟုတ်ဘဲ ကမ္ဘာပေါ်မှာ ရှိတဲ့ ကလေးအရေအတွက်ရဲ့ လေးပုံတစ်ပုံဟာ အနှောင့်အယှက်အမျိုးမျိုးရဲ့ ဘေးဒဏ်ကို ခံနေရပါတယ်။

ကံကြမ္မာဆိုးအောက်မှာ ကလေးသန်းပေါင်းများစွာ

ဒီနေ့ ကမ္ဘာမှာ ကလေးငယ် သန်း ၇၀၀ ရဲ့ ဘဝတွေဟာ စောစောစီးစီး ကလေးဘဝကို အဆုံးသတ်ကြရတယ်လို့ Save the Children ရဲ့ အစီရင်ခံစာ အသစ်မှာ ဖော်ပြပါတယ်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့မှု ပဋိပက္ခတွေ၊ စစ်ပွဲတွေနဲ့ အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်မှုတွေ၊ အသက်မပြည့်ခင် အိမ်ထောင်ကျတာ၊ မသိတတ်တဲ့အရွယ် ကိုယ်ဝန်ဆောင် လိုက်ရတာ၊ အာဟာရမပြည့်ဝ ချို့တဲ့တာ၊ ပညာရေးမှာ ခွဲခြားဆက်ဆံ ချောင်ထိုးခံရတာ၊ အတင်းအဓမ္မ ကလေးအလုပ်သမားဘဝ တွန်းပို့ခံရတာ စတဲ့ လောကဓံဆိုးတွေအောက်မှာ ကျရောက်နေရပါတယ်။ အဲဒီပိုလ်ကတော့ ကမ္ဘာမှာ ကလေးလူဦးရေ လေးပုံတစ်ပုံဟာ သေနတ်သံ၊ ငှက်သံတွေကြောင့် အိပ်ရေးမဝဘဲ လန့်နိုးနေရ၊ ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ လူမှုရေး ပြဿနာတွေကြောင့် မေတ္တာ ငတ်မွတ်၊ ပညာချို့တဲ့၊ အဟာရပြတ်လပ်၊ သွေးဆာနေတဲ့ နိုင်ငံရေးနဲ့ ပဋိပက္ခထဲ မသိနားမလည်တဲ့ အရွယ်မှာပဲ ရက်ရက်စက်စက် ပစ်ချခံထားရပြီး ဒုက္ခတောထဲမှာ မသေရုံ ရှင်သန် ရုန်းကန်နေတဲ့ ဘဝတွေ သန်းချီ ရှိနေပါတယ်။ ခေါင်းပုံဖြတ်ခံရ၊ ဒါမဟုတ် လမ်းမှားဆီ တွန်းပို့တာ ခံနေပါတယ်။ ဒီကလေးတွေ ကြီးပြင်းလာမယ့် တိုင်းပြည်တပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ကို

မှန်းဆကြည့်ရင် ရင်မောစရာပါပဲ။

ကလေးတွေ ဘယ်ရောက်ပြီး ဘာဖြစ်နေကြလဲ

ကမ္ဘာမှာ ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးငယ် ၂၆၃ သန်းဟာ ကျောင်းတွေကို ကျောခိုင်း နေကြရပါတယ်။ ၁၆၈ သန်းဟာ ကလေးအလုပ်သမား ဖြစ်နေကြပါတယ်။ ၈၅ သန်းဟာ အန္တရာယ်များပေ ဆိုတဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်ကိုင် နေကြရပါတယ်။ ကလေး ၁၅၆ သန်းဟာ လူစဉ်မမီတဲ့ လူပုညပွဲကလေးတွေ ဖြစ်နေကြပါတယ်။ နှစ်စဉ် အသက် ၁၈ နှစ်အောက် မိန်းကလေး ၁၅ သန်းဟာ အိမ်ထောင်သည်ဘဝ ရောက်ကုန်ကြပါတယ်။ သူတို့ထဲက ၄ သန်းဟာ အသက် ၁၅ နှစ် မပြည့်ခင် အပျိုဘဝကို စွန့်လွှတ်လိုက်ကြတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေး ၂၈ သန်းဟာ ပဋိပက္ခတွေကြောင့် အိမ်ခြေမဲ့တွေဖြစ်၊ ဒါမဟုတ် ဒုက္ခသည်ဘဝ ရောက်ကုန်ကြပါတယ်။ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်ဘဝရောက်သွားကြတဲ့ ကလေးငယ် ၁၆ သန်း ရှိပါတယ်။

မြန်မာပြည်အတွက် သတင်းကောင်းနဲ့ သတင်းဆိုး

သတင်းကောင်းကတော့ ကလေးငယ်တွေအတွက် ဆိုးရွားတဲ့ နိုင်ငံပေါင်း ၁၇၀ ကျော်ထဲမှာ မြန်မာပြည်ဟာ အောက်ဆုံး ၁၀ နိုင်ငံ စာရင်းမှာ မပါဝင်တာပါ။ အများ ခန့်မှန်းပြီးသား ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ကလေးတွေဘဝ စောစော အဆုံးသတ်ရတဲ့ အောက် အပီစီ ၁၀ နိုင်ငံဟာ ဂီနီ၊ မာလီ၊ ဆိုမာလီယား၊ တောင်ဆူဒန် စတဲ့ နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်ဘဲ ဆင်းရဲတွင်းနဲ့ ပဋိပက္ခတွေ ထူပြောတဲ့ အာဖရိက နိုင်ငံတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ကလေးတွေဘဝ သာယာဖြောင့်ဖြူးတဲ့ အထက် ထိပ်ဆုံး နိုင်ငံတွေကလည်း အများသိပြီးသား ဖြစ်တဲ့အတိုင်း နော်ဝေ၊ ဆွီဒင်၊ နယ်သာလန် စတဲ့ ချမ်းသာပြီး နိုင်ငံရေး တည်ငြိမ်တဲ့ နိုင်ငံတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်ရဲ့ အဆင့်နေရာက ၁၇၂ နိုင်ငံထဲမှာ ၁၁၂ ဖြစ်ပါတယ်။ အာဆီယံ မိတ်ဆွေတွေ ဖြစ်တဲ့ ထိုင်း (၈၄)၊ ဝီယက်နမ် (၉၂)၊ ဖိလစ်ပိုင် (၉၆)၊ အင်ဒိုနီးရှား (၁၀၁)၊ အိမ်နီးချင်း အိန္ဒိယ (၁၁၆) တို့နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ အဓိက ပြဿနာတစ်ခုက ငါးနှစ်အောက် ကလေးတွေထဲက ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ကလေးသဘာဝအတိုင်း ဖွံ့ဖြိုးသင့်သလောက် မဖွံ့ထွားနိုင်တော့ဘဲ လူပုညပွဲကလေးတွေ ဘဝမှာ ရပ်တန့် သွားကြတာပါပဲ။ အရေအတွက်အားဖြင့် ၁ ဒသမ ၃ သန်း ရှိတယ်လို့ Save the Children ရဲ့ အစီရင်ခံစာမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။ ဒီကိန်းဂဏန်းကို ပိုပြီး အသေးစိတ် သရုပ်ခွဲမယ်ဆိုရင် ဆင်းရဲတွင်းနက်တဲ့ ဒေသတွေ၊ တိုင်းရင်းသား ဒေသတွေမှာ ကလေးတွေရဲ့ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ဆိုခဲ့တဲ့အတိုင်း လူစဉ်မမီ ဖြစ်နေကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အန္တရာယ်ကြားမှာ မွေးဖွားလာကြခြင်း

ဇာတ်လမ်းက ဒီမှာ မဆုံးသေးပါဘူး။ မြန်မာပြည်ဟာ ကလေးသူငယ် သေဆုံးမှု အများဆုံးနိုင်ငံ စာရင်းဝင် ဖြစ်ရုံမက၊ ဒီနှစ်ပိုင်းတွေ အတွင်း သက်ငယ် မုဒိမ်းလိုမျိုး ကလေးတွေအပေါ် ကျူးလွန်တဲ့ ရာဇဝတ်

မှုတွေ မြင့်တက်နေတဲ့ နိုင်ငံ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းစစ် ပဋိပက္ခထဲ၊ အစွန်းရောက်ဘာသာရေး၊ လူမျိုးရေး အကြမ်းဖက်မှုတွေကြောင့် ဒုက္ခရောက်နေရတဲ့ ကလေးငယ် သိန်းချီ ရှိနေပါတယ်။ နောက်ထပ် စိုးရိမ်စရာ တစ်ခုကလည်း မြန်မာပြည်လို ပြင်းထန်တဲ့ ပဋိပက္ခရည်ကြာတဲ့ နိုင်ငံမှာ ကလေးငယ်တွေဟာ ကလေးစစ်သား ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ပဋိပက္ခထဲမှာ အိုးမဲ့ အိမ်မဲ့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သူတို့ စာသင်ကျောင်းတွေ ဝှက်ကျခံရနိုင်ပါတယ်။ ကံဆိုးရင် အမြောက်ဆံ ဝှက်ဆံတွေထဲမှာ အသက်ပျောက်သွားနိုင်တာပါပဲ။

စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်း ချောင်ပိတ်သလို ဖြစ်နေပြီး၊ ဆင်ခြင်တုံတရား နည်းပါးတဲ့ မိဘတွေကနေ မွေးဖွားလာတဲ့ ကလေးတွေဟာ လူကုန်ကူးသူတွေရဲ့ သားကောင်ဘဝ အချိန်မရွေးဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ မိဘတွေရဲ့ ကစဉ့်ကလျား စီးပွားရေး အခြေအနေကြောင့် မိန်းကလေးငယ်တွေကို မသမာသူတွေ လက်ထဲ ရောင်းစားမိလျက်သား ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ကျောင်းကနေထုတ်ပြီး အရွယ်နဲ့ မမျှတဲ့ အလုပ်တွေ စေခိုင်းတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဆင်ခြင်တုံတရား မပြည့်ဝခင်မှာ မာယာများတဲ့ လောကထဲမှာ ကျင်လည်ရင်း အမှားဝက်ပါမှာ လမ်းစရာမရတာ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒီနှစ်ပိုင်းတွေအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့နဲ့ လူမှုဝန်ထမ်း ဦးစီးဌာနတို့က ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့တဲ့ ကလေးငယ် လူကုန်ကူးမှု အရေအတွက်ဟာ ဒါဇင်နဲ့ချီ ရှိပါတယ်။ ဒါဟာ တနိုင်ငံလုံးမှာ လူမသိသူမသိ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ကလေးသူငယ်တွေကို လူကုန်ကူးမှု၊ ကလေးလုပ်အားတွေအပေါ် မတော်မတရား ခေါင်းပုံဖြတ်မှုတွေကို မီးမောင်းထိုးပြနေပြီး ပြဿနာ တစ်စုံလုံးရဲ့ ထိပ်ဖျားပိုင်းသေးငယ်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းပဲ ရှိဦးမယ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။

ကလေးတွေရဲ့ မနက်ဖြန်၊ နိုင်ငံရဲ့ မနက်ဖြန်

ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာပြီး လူရည်လူသွေး မြင့်မားတဲ့ ကလေးတွေကသာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ကို အကောင်းဆုံး တည်ဆောက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှု လျော့ချရေး၊ ပဋိပက္ခတွေ လျော့ချရေး၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း အစွန်းရောက် အယူအဆတွေ ကင်းဝေးပြီး သဟဇာတဖြစ်ရေးအတွက် ဆိုရင်လည်း နောင်မှာ လူကြီးဖြစ်လာမယ့် ဒီနေ့ ကလေးတွေကို လူ့အဖွဲ့အစည်းက ဘယ်လို ဂရုစိုက်ပြီး ပြုစု ပျိုးထောင်ကြမလဲဆိုတဲ့ အပေါ် မူတည်ပါတယ်။ တနည်းအားဖြင့် ကလေးတွေကို ပညာပြည့်ဝ နှလုံးလှတဲ့ သူတွေဖြစ်လာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်မလား။ ဒါမဟုတ် ပညာမဲ့ပြီး အငြိုးအတေး အာယာတတွေ ကြီးမားတဲ့ သက်ရှိ ပုံးတွေ ဖြစ်လာအောင် ကလေးဘဝကတည်းက နှလုံးသားတွေကို အဆိပ်ခပ်၊ အမှန်းနဲ့ ဒေါသစနက်တံ တပ်ဆင်ပေးလိုက်မှာလားဆိုတာ ဒီနေ့ မြန်မာ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ အလှူအသီးသီးမှာရှိနေတဲ့ လူကြီးတွေကို အရေးတကြီး မေးရမယ့် မေးခွန်း ဖြစ်ပါတယ်။